

Datum:
2026-07-03

Diarienummer:
MHN-2026-00388

Miljöförvaltningen
Tjänsteskrivelse

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Handläggare:
Cecilia Remén

Remiss samrådsärende, Uppdatering av skötselplan för Stadsskogens naturreservat, dnr Ecos MHN-2026-4791

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar

1. **att** överlämna yttrandet daterat 19 augusti 2026 till stadsbyggnadsförvaltningen.

Ärendet

Stadsbyggnadsförvaltningen har lämnat ett förslag på uppdatering av skötselplanen för Stadsskogens naturreservat. Syftet med uppdateringen är framför allt att möjliggöra att byggnader som tidigare har använts av Försvarsmakten får användas för annat än militär verksamhet.

Anledningen till förslaget är att en ny polisutbildning ska förläggas vid Uppsala universitet och de har behov av ändamålsenliga lokaler för polisutbildningens praktiska moment. Då övriga utbildningsmoment förläggs inom Uppsala universitets campus finns stora vinster i att även kunna förlägga de praktiska momenten i närheten av övriga utbildningsmoment. Både universitetet och Polismyndigheten bedömer att de tidigare militära förråden är mycket väl lämpade för ändamålet och att dess läge är mycket bra för verksamheten.

Genom att använda förråden för praktiska moment i polisutbildningen kan universitetet erbjuda alla lokaler inom gångavstånd och koncentrerat till befintliga campusmiljöer i Uppsala. Genom minskat transportbehov och användning av befintliga byggnader i stället för att riva dem kan klimatavtrycket hållas nere. Det bidrar även till hållbar samhällsplanering och ökad resurshushållning då Uppsala universitet inte behöver uppföra ny bebyggelse för att klara lokalförsörjningen av

polisutbildningen.

Enligt skötselplanens nuvarande formulering ska byggnaderna rivas och stängslet tas bort om det militära nyttjandet upphör. Området skulle därefter återgå till naturmark.

Om uppdateringen genomförs kommer byggnaderna fortsätta användas trots att Försvarmakten inte längre nyttjar dem. Det resulterar i att återskapandet av naturmark kommer att fördröjas.

Uppdateringen av skötselplanen innebär att områdets naturvärden vägs mot effekten av ett minskat transportbehov och ett minskat klimatavtryck, vilket skulle innebära att använda befintliga byggnader i stället för att riva dem och bygga nya.

Miljöförvaltningens sammanvägda bedömning är att uppdateringen av skötselplanen kan genomföras, under förutsättning att befintliga stängsel som avgränsar området med förråden flyttas in och de detaljerade skötselanvisningarna formuleras enligt stadsbyggnadsförvaltningens förslag.

Beredning

Miljöförvaltningen har under våren deltagit i en referensgrupp inför eventuell förändring av Stadsskogens naturreservat. Gruppen leddes av Mark- och Exploateringsavdelningen och flera olika kompetenser inom Uppsala kommun deltog däribland reservatsförvaltare och reservatsbildare från stadsbyggnadsförvaltningen, kommunjurist samt miljöförvaltningen i sin roll som prövning- och tillsynsmyndighet. Ärendet bedöms inte ha konsekvenser sett ur perspektiven för barn, jämställdhet eller näringsliv.

Föredragning

Fortifikationsverket äger ett par förrådsbyggnader inom Stadsskogens naturreservat som tidigare använts av Försvarmakten. Då Försvarmakten nu flyttat ut står byggnaderna oanvända. Enligt gällande skötselplan för naturreservatet ska stängsel tas bort, byggnaderna rivas och naturmark återskapas om den militära verksamheten upphör.

När det gäller tolkningen av nuvarande reservatsföreskrifter gentemot skötselplanen har miljöförvaltningen gått tillbaka till beredningen av beslutet att bilda naturreservatet för att tolka varför de militära lokalerna omnämns i skötselplanen. Innan kommunfullmäktige antog beslutet att bilda naturreservatet skickades ärendet ut på remiss till 50 berörda instanser, bland annat Försvarmakten, Fastighetskontor mitt, dåvarande byggnadsnämnden och fastighetsnämnden. Försvarmakten hade inga synpunkter på att lokalerna skulle ingå i reservatet, men det hade däremot både dåvarande byggnadsnämnden, fastighetsnämnden och Sveriges byggindustrier. De ansåg alla tre att lokalerna inte borde ingå i reservatet. Fastighetsnämnden anförde exempelvis att området skulle kunna vara en viktig resurs för lokalisering av gruppbofästäder, förskolor eller liknande i framtiden. Sveriges byggindustrier påtalade att området inte uppfyller det huvudsakliga syftet med naturreservatet - att säkerställa skogens friluftsvärden och den biologiska mångfalden och att formuleringen i skötselanvisningen för området bör utgå.

I bemötandet av synpunkterna påtalade då dåvarande fritids- och naturvårdsnämnden att det av militären arrenderade området inte kan anses vara oåterkalleligt taget i anspråk, i synnerhet inte som försvaret avsåg att avveckla sin verksamhet där inom ett antal år. När verksamheten upphörde, avsåg militären riva byggnaderna, återställa

marken efter husgrunderna och ta bort stängslet. Enligt dåvarande Fritids- och naturvårdsnämnden hyser området ett tätt och rikt bestånd av den för Stadsskogen särskilt skyddsvärda uppsalatallen. Genom plantering av tall på de återställda förrådsytorna kan återskapandet av naturmark ske. Just detta parti ligger ovanligt högt intill Kåbovägen, med obruten siktlinje mot Glunten-området i nordost.

Stadsbyggnadsförvaltningen har vid ett flertal tidigare tillfällen önskat använda byggnaderna till andra ändamål, men miljöförvaltningen har då hänvisat till att skötselplanen och eventuellt även reservatsbeslutet i så fall behöver ändras.

Om uppdateringen genomförs kommer byggnaderna fortsätta användas trots att Försvarsmakten inte längre nyttjar dem. Det resulterar i att återskapandet av naturmark kommer att fördröjas.

Uppdateringen av skötselplanen innebär att områdets naturvärden vägs mot effekten av ett minskat transportbehov och ett minskat klimatavtryck, vilket det skulle innebära att använda befintliga byggnader i stället för att riva dem och bygga nya.

Miljöförvaltningens sammanvägda bedömning är att uppdateringen av skötselplanen kan genomföras. Då befintliga stängsel som avgränsar området runt förråden flyttas in, tillgängliggörs delar av området som idag är inhägnat för allmänheten och kan återgå till naturmark. Detta område införlivas då i skötselområde 23. Under dessa förutsättningar bedömer förvaltningen att återskapandet av naturmark kan fördröjas utan väsentlig påverkan på reservatets syften. De detaljerade skötselanvisningarna formuleras enligt stadsbyggnadsförvaltningens förslag.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt med föreliggande förslag till beslut.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 2026-07-03
- Bilaga 1, Förslag till yttrande
- Bilaga 2, Kartor som visar förslag på ny placering stängsel
- Bilaga 3, Remiss samrådsärende

Miljöförvaltningen

Linda Jacobson
Förvaltningsdirektör

Datum:
2026-08-19

Diarienummer:
MHN-2026-4791

Miljö- och hälsoskyddsnämnden
Yttrande

Handläggare:
Cecilia Remén

Uppsala kommun
Stadsbyggnadsförvaltningen
Mark och exploateringsavdelningen
mex-administration@upsala.se

Yttrande över uppdatering av skötselplan för Stadsskogens naturreservat

Remiss från stadsbyggnadsförvaltningen, dnr. KSN-2026-00176

Remisstid: 3 juni-16 september 2026

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har inget att erinra angående stadsbyggnadsförvaltningens förslag till uppdatering av skötselplanen, under förutsättning att befintliga stängsel som avgränsar området med förråden flyttas in och de detaljerade skötselanvisningarna formuleras enligt stadsbyggnadsförvaltningens förslag. Nämnden anser att det är viktigt att området återgår till naturmark den dag verksamhet i lokalerna slutligt upphör, alternativt att området används för byggnader eller anläggningar som gynnar syftet med naturreservatet.

Uppdateringen av skötselplanen innebär inte någon ändring av reservatsföreskrifterna. Det innebär att det fortsatt krävs tillstånd att förändra befintlig byggnad med avseende på utseende eller ändamål.

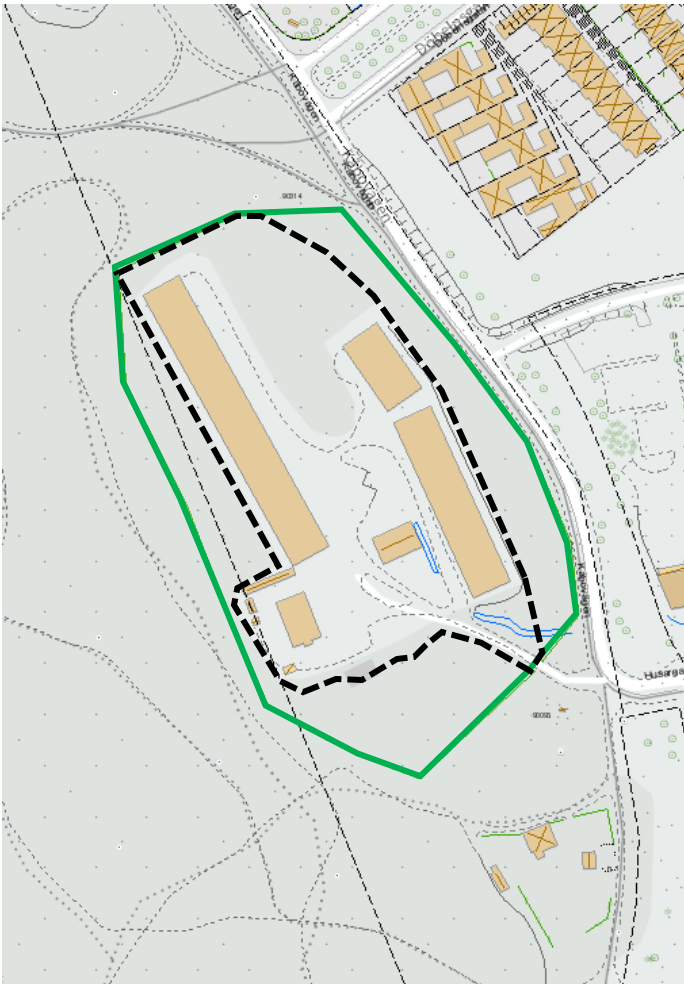
För miljö- och hälsoskyddsnämnden

Klara Ellström
ordförande

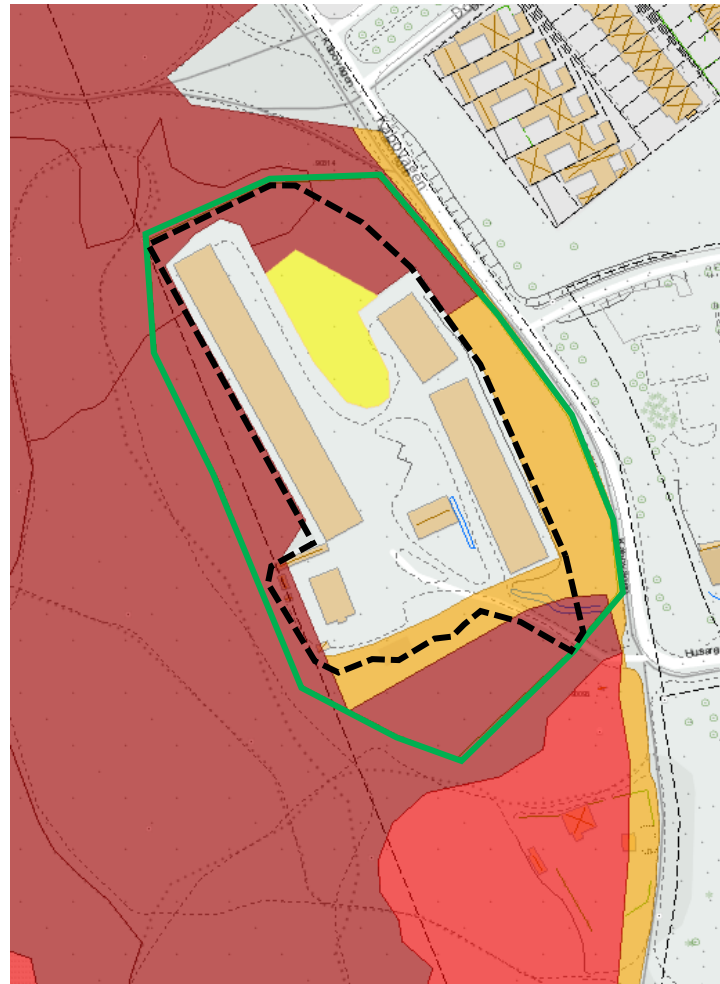
Susanna Nordström
nämndsekreterare

 = befintligt stängsel

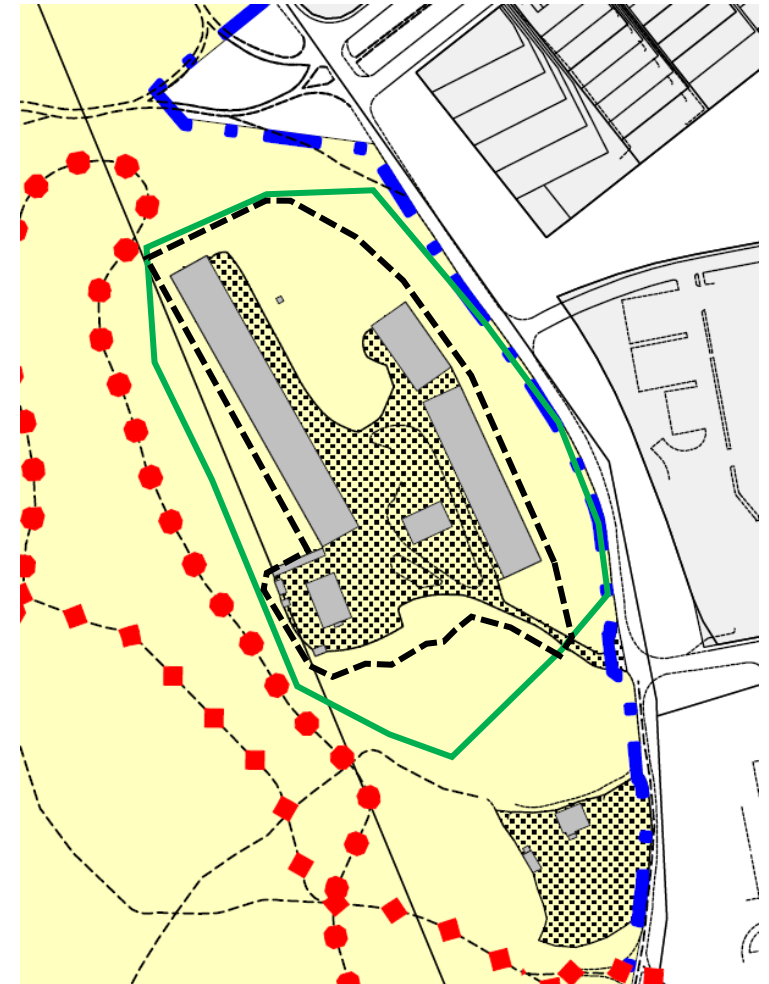
 = föreslaget nytt stängsel

Primärkarta

Naturvärdeskarta

Naturreservatskarta

 = zon 2

Stadsbyggnadsförvaltningen
Samrådshandling

Datum:
2026-06-02

Diarienummer:
KSN-2026-00176

Handläggare:
Jonas Svensson

Samrådshandling

- Uppdatering av skötselplan för Stadsskogens naturreservat

Bakgrund

Stadsskogens naturreservat bildades av kommunen 2005-10-31, § 243 (KS 2005-0231) med syfte

- att bevara Stadsskogens biologiska mångfald, dess värdefulla natur- och kulturmiljöer samt områdets karaktär som sammanhängande skog
- att tillgodose behovet av områden för friluftsliv och erbjuda möjligheter till rekreation, naturupplevelser och naturstudier, samt
- att tillgodose funktionen som ekologisk och social grön korridor för den biologiska mångfalden och för friluftslivet.

Gällande skötselplan antogs i samband med naturreservatets inrättande 2005 och har inte uppdaterats sedan dess. Med de förändringar som skett i omvärlden, och kommunens ökade målsättning i klimatfrågor, ser kommunen att det är nödvändigt att uppdatera skötselplanen för att möta nya prioriterade behov.

En gällande skötselplan för ett naturreservat kan upphävas och ändras av den myndighet som inrättat reservatet utan särskilda kvalifikationskrav, t.ex. att synnerliga skäl måste finnas. I reservatsföreskrifterna för Stadsskogen hänvisas på flera ställen till skötselplanen. Föreskrifterna är meddelade enligt 7 kap. 4–6 §§ miljöbalken. Enligt Naturvårdsverkets vägledning vid bildande av naturreservat (2023-08-22, *Hantering av gällande beslut*) gäller i sådana fall ett krav på synnerliga skäl vid ändring eller upphävande av skötselplan. Detta motsägs i andra avsnitt i vägledningen, där det bland annat anges att om ”gällande beslut fortsätter att gälla med syfte, skäl och föreskrifter för samma geografiska område krävs inte att synnerliga skäl ska finnas”.

Föreslagna ändringar är förenliga med syftena med naturreservatet och har ingen påverkan på markägares och andra sakägares rättsliga ställning. Ändringarna innebär samma områdesskydd som tidigare och påverkar inte möjligheterna att uppnå eller tillgodose syftet med reservatet. Oavsett om synnerliga skäl krävs eller inte är förutsättningarna för ändring av skötselplanen därmed uppfyllda.

Ägare och innehavare av särskild rätt till marken behöver inte föreläggas att inom viss tid yttra sig över ett sådant förslag. Men kommunikation med sakägare före beslut om skötselplan är i normalfallet lämplig.

Kommunen har bedömt att det är tillräckligt att samråd sker med Länsstyrelsen och Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Uppsala kommun samt med den närmast boende.

Motivering till föreslagna ändringar

Fortifikationsverket äger ett par förrådsbyggnader inom naturreservatet som tidigare använts av Försvarsmakten. Då Försvarsmakten nu flyttat ut står byggnaderna oanvända. Enligt gällande skötselplan för naturreservatet ska stängsel tas bort, byggnaderna rivas och naturmark återskapas om den militära verksamheten upphör. Eftersom byggnaderna är i gott skick har stadsbyggnadsförvaltningen undersökt möjligheterna att kunna använda byggnaderna för något ändamålsenligt. Det har visat sig svårt att hitta en användning som är förenlig med gällande skötselplan.

I och med att en ny polisutbildning ska förläggas vid Uppsala universitet har behov av ändamålsenliga lokaler för polisutbildningens praktiska moment uppstått. Då övriga utbildningsmoment förläggs inom Uppsala universitets campus finns stora vinster i att även kunna förlägga de praktiska momenten i närheten av övriga utbildningsmoment. Både universitetet och Polismyndigheten bedömer att de tidigare militära förråden är mycket väl lämpade för ändamålet och att dess läge är mycket bra för verksamheten. Genom att använda förråden för praktiska moment i polisutbildningen kan universitetet erbjuda alla lokaler inom gångavstånd och koncentrerat till befintliga campusmiljöer i Uppsala. Genom minskat transportbehov och användning av befintliga byggnader i stället för att riva dem kan klimatavtrycket hållas nere. Det bidrar även till hållbar samhällsplanering och ökad resurshushållning då Uppsala universitet inte behöver uppföra ny bebyggelse för att klara lokalförsörjningen av polisutbildningen.

Detta innebär sammantaget att en uppdatering av skötselplanen som medger att byggnaderna får användas för annat än militär verksamhet är motiverat.

Polisutbildningens behov av yta är mindre än tidigare militär verksamhet vilket möjliggör att det befintliga stängsel som avgränsar området med förråden kan flyttas in. Genom att flytta in stängsel kan områden med stora naturvärden omfattas av kommunens förvaltning och tillgängliggöras för allmänheten.

Synpunkter och yttrande

Synpunkter och yttranden skickas in senast den **16 september 2026** till e-post: mex-administration@uppsala.se

Alternativt via vanlig post:

Uppsala kommun

Stadsbyggnadsförvaltningen, Mark och exploateringsavdelningen

753 75 Uppsala

Uppge följande i rubriken eller ämnesraden: KSN-2026-00176

Föreslagna uppdateringar

För att möjliggöra annan användning av tidigare militära förråd och anpassa visst innehåll till beskrivningen i skötselplanen till dagens situation, föreslås följande ändringar:

BESKRIVNINGSDDEL

ÖVERSIKTLIG BESKRIVNING AV BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN

Kulturhistoriska förhållanden

Markanvändning

Befintlig lydelse (sid 9)

När de militära förråden ("Kruthusen") i Stadsskogens västra del uppfördes är okänt, men knappast senare än 1920-talet. Dessutom finns en del betongbunkrar m.m. vilka användes ett par årtionden in på 1900-talet.

Föreslagen lydelse (sid 9)

De tidigare militära förråden ("Skogsförråden") i Stadsskogens östra del uppfördes innan 1920-talet för att förvara artilleriregementets materiel och fordon. Dessutom finns en del betongbunkrar m.m. vilka användes ett par årtionden in på 1900-talet.

PLANDEL

DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN

Generella riktlinjer och åtgärder

Indelning av reservatsområdet

Befintlig lydelse (sid 12)

Zon 2: Mark med bebyggelse- och verksamhetsområden (4,4 ha)

Dessa består av en villatomt med bostadshus, militära förråd, trädgård, odlingsytor m.m. i anslutning till reservatets yttergränser. För zon 1 finns inga detaljerade skötselanvisningar.

Föreslagen lydelse (sid 12)

Zon 2: Mark med bebyggelse- och verksamhetsområden (4,4 ha)

Dessa består av en villatomt med bostadshus, **förrådsbyggnader**, trädgård, odlingsytor m.m. i anslutning till reservatets yttergränser. För zon 1 finns inga detaljerade skötselanvisningar.

Detaljerade skötselanvisningar för skötselområden

Skötselområde 23 (Areal: 2,1 ha)

Befintlig lydelse (sid 22)

Beskrivning: Högvuxet tallbestånd, delvis beläget innanför stängsel som innesluter militära byggnader. I områdets nordvästra spets står ett 10-tal gamla tallar omgivna av gångvägar. Där finns även (i sydväst) en stor hassel samt björk och rönn. Vidare finns där en liten ask och hägg och två små hästkastanjer. Norr om staketets norra sträckning finns före detta stenbrott, delvis igenfyllt. Där växer åtskilligt med ädellöv, bl. a. ask, lönn och alm. I buskskiktet finns lönn, sykomorlön, druvfläder och ask.

Åtgärder: Hasseln i sydväst skyddas från trängande träd och buskar. En del lövträd tillåts komma upp i buskskiktet. Generellt gäller att träd som växer upp i tallarna tas ned, utom i de två lövträdkärnorna. Detta gäller särskilt tallbrynet mot Kåbovägen i öster, där uppträngande asp i tallkronorna gallras. Om det militära nyttjandet av byggnaderna upphör, tas stängslet bort, byggnaderna rivs och naturmark återskapas. Eventuellt behålls expeditionsbyggnaden för annat ändamål, t.ex. omklädningsrum för motionärer. På sikt kan luckor behöva skapas för gynnande av tallföryngring. I områdets södra kant intill infartsvägen anläggs en P-plats för ca 5 bilar.

Föreslagen lydelse (sid 22)

Beskrivning: Högvuxet tallbestånd, delvis beläget innanför stängsel som innesluter **tidigare** militära byggnader. I områdets nordvästra spets står ett 10-tal gamla tallar omgivna av gångvägar. Där finns även (i sydväst) en stor hassel samt björk och rönn. Vidare finns där en liten ask och hägg och två små hästkastanjer. Norr om staketets norra sträckning finns före detta stenbrott, delvis igenfyllt. Där växer åtskilligt med ädellöv, bl. a. ask, lönn och alm. I buskskiktet finns lönn, sykomorlön, druvfläder och ask.

Åtgärder: Hasseln i sydväst skyddas från trängande träd och buskar. En del lövträd tillåts komma upp i buskskiktet. Generellt gäller att träd som växer upp i tallarna tas ned, utom i de två lövträdkärnorna. Detta gäller särskilt tallbrynet mot Kåbovägen i öster, där uppträngande asp i tallkronorna gallras. **De tidigare militära förråden i anslutning till skötselområdet får användas för statlig verksamhet, kommunal verksamhet eller verksamheter som gynnar naturreservatets syften. Bostäder får inte förekomma. Befintligt stängsel flyttas in, eller ersätts, så att större del av skötselområdet hamnar utanför stängslet. Om verksamhet i byggnaderna slutligt upphör tas stängslet bort, byggnaderna rivs, naturmark återskapas och området införlivas i skötselområde 23. Byggnader och anläggningar som gynnar naturreservatets syften får dock förekomma.** På sikt kan luckor behöva skapas för gynnande av tallföryngring. I områdets södra kant intill infartsvägen anläggs en P-plats för ca 5 bilar.

ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV

Riktlinjer och åtgärderBiltrafik/parkeringsplatser

Befintlig lydelse (sid 27)

Reservatsbesökare kan nyttja parkeringsplatsen i Norbyvretens norra del vid Gläntan. Dessutom föreslås att en mindre parkeringsplats för ca 5 bilar anordnas sydost om militära förråden vid entrén till dessa. Vidare föreslås en parkeringsplats för ca 15 bilar i skötselområde 22 i ett stenbrott där Uppsala Teknik och Service tidigare haft sina redskapsbodar. Se karta bilaga

Föreslagen lydelse (sid 27)

*Reservatsbesökare kan nyttja parkeringsplatsen i Norbyvretens norra del vid Gläntan. Dessutom föreslås att en mindre parkeringsplats för ca 5 bilar anordnas sydost om **de tidigare** militära förråden vid entrén till dessa. Vidare föreslås en parkeringsplats för ca 15 bilar i skötselområde 22 i ett stenbrott där Uppsala Teknik och Service tidigare haft sina redskapsbodar. Se karta bilaga 1C.*